

Envanter Defterinin İhtiyari Olarak E-Defter Şeklinde Tutulabilmesi

31 Aralık 2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 6 sıra numaralı Tebliğ ile 1 sıra numaralı Elektronik Defter Tebliği’nde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

1. Envanter defterinin ihtiyari olarak e-Defter şeklinde tutulabilmesi

e-Defter kapsamında olan mükellefler envanter defterini ihtiyari bir şekilde e-Defter olarak tutabileceklerdir. Envanter defterinin format ve standardı edefter.gov.tr adresinde belirlenecektir.

Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığına, Tebliğ’de yer alan farklı kriterlere göre, edefter.gov.tr adresinde yayımlanacak duyuru ile envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasına ilişkin zorunluluk getirme yetkisi de verilmiştir.

a. Açılış ve kapanış onayının tanımı

Envanter defterinin;

- Açılış onayı, hesap döneminin ilk gününe ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,
- Kapanış onayı ise hesap döneminin son gününe ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını, ifade etmektedir.

b. Envanter defterinin oluşturulma ve saklanma dönemi

1 sıra numaralı Elektronik Defter Tebliği uyarınca; e-Defter uygulamasına dâhil olanlar, edefter.gov.tr adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak aylık dönemler itibarıyla e-Defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlamaktadırlar. e-Defter uygulamasına dahil olan mükellefler dahil olmaları gereken aydan itibaren söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar. Bu mükelleflerin kâğıt ortamında tuttukları defterler hiç tutulmamış sayılır.

6 sıra numaralı Tebliğ’le bu hükme; envanter defterinin hesap dönemi itibarıyla oluşturulup saklanacağı, mükelleflerin e-defter uygulamasına dahil oldukları aydan itibaren envanter defterlerini kâğıt ortamında tutamayacaklarına dair açıklamalar eklenmiştir.

c. Berat dosyalarının oluşturulması ve imzalanması ile defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulanmasına yüklenmesine ilişkin süreler

Uygulamadan yararlananlar tarafından hesap dönemi (özel hesap dönemi dahil) bazında oluşturulacak envanter defterine ilişkin olarak;

- Açılış onayı yerine geçen hesap döneminin ilk gününe ait **e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde** hesap döneminin ilk ayını takip eden **4. ayın 10. günü** sonuna kadar, **diğer mükelleflerde** hesap döneminin ilk ayını takip eden **4. ayın 14. günü** sonuna kadar,

- Kapanış onayı yerine geçen hesap döneminin son gününe ait **e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü** sonuna kadar, **diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günü** sonu kadar,

oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve **bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi** suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunludur.

Envanter defteri ile ilgili yukarıdaki düzenlemeler 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. Dernek, vakıf, sendika, birlik gibi kuruluşlar ve dernek ve vakıfların iktisadi işletmelerinin e-Defter uygulaması karşısındaki durumu

Hatırlanacağı üzere 5 sıra numaralı Tebliğ ile bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler de e-Defter zorunluluğu kapsamına alınmıştır.

6 seri numaralı Tebliğ’le yeni eklenen hüküm uyarınca, Vergi Usul Kanunu’nun 172 ve 173. maddeleri gereğince **defter tutma yükümlülüğü olan dernek ve vakıfların iktisadi işletmelerinden** bilanço esasına göre defter tutanlar e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorundadır.

Diğer taraftan aynı maddeler kapsamında **defter tutma yükümlülüğü bulunmayan dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi** mükellefler ile kurumlar vergisinden **muaf olan kooperatifler** ve iflas kararının devamı müddetince **iflas halinde olan mükelleflerin** e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğunun bulunmadığı da Tebliğ’e eklenmiştir.

Bu hüküm, **1 Ocak 2025** tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3. e-Defter uygulamasına başvuru şekli

Zorunlu veya ihtiyari olarak e-Defter uygulamasına geçmek için;

- Gerçek kişi mükelleflerin Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya Mali Mühür,

- Tüzel kişi mükelleflerin ise Mali Mühür, temin etmiş olmaları gerekmektedir.

6 seri numaralı Tebliğ’le yukarıdaki hükme, gerçek ve tüzel kişi mükelleflerden Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olanların da e-Defter uygulamasına geçmek için başvuruda bulunabileceği hükmü eklenmiştir.

Bu düzenleme, 12 Kasım 2024 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bilgilerinize sunar, iyi çalışmalar dileriz.

Saygılarımızla,

Yakup UYGUN – İbrahim ÖNER